

**NO+VIOLENCIA
MASCLISTA**
DESEMMASCAREM-LA!

Dossier per a l'alumnat

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
Cicle superior d'educació primària

2.

Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat

MAPA DEL MATERIAL DEL PROGRAMA DE FORMACIÓ

	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
1 Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
2 Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
3 Relacions afectives i sexuals saludables	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
4 Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES

SUMARI

	PRIMÀRIA
2 Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT

Introducció	3
Índex d'activitats	3
Recursos	3
Objectius	3
Paraules clau i definició	3
Activitat 1: COM SOM?	4
Activitat 2: PLOREM? PER QUÈ PLOREM?	7
Activitat 3: LA BARBIE I EL GIJOE SÓN REALS?	12
Idees clau	16

Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat

60 minuts

Aquestes activitats didàctiques estan vinculades al *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat* del Departament d'Educació.

Introducció

La societat actual associa una sèrie de característiques físiques i psicològiques a homes i a dones. Aquestes característiques estableixen una concepció de masculinitat i feminitat que pot limitar el desenvolupament lliure de les persones.

Tenir altres models de masculinitat i feminitat dona una visió més àmplia, respectuosa i lliure per poder viure sense limitacions.

ÍNDEX D'ACTIVITATS

Activitat 1:

Com som?

Activitat 2:

Plorem? Per què plorem?

Activitat 3:

La Barbie i el Gijoe són reals?

Recursos

Conte: [Per què plorem](#). Fran Pintadera i Ana Sender

Cançó: [Los chicos no lloran](#). Miguel Bosé

Objectius

- Conèixer els estereotips de gènere presents a la societat.
- Fer adonar l'alumnat de les limitacions que aquests estereotips imposen a homes i dones.
- Oferir als i a les alumnes altres models alternatius de masculinitat i feminitat.

Paraules clau i definició

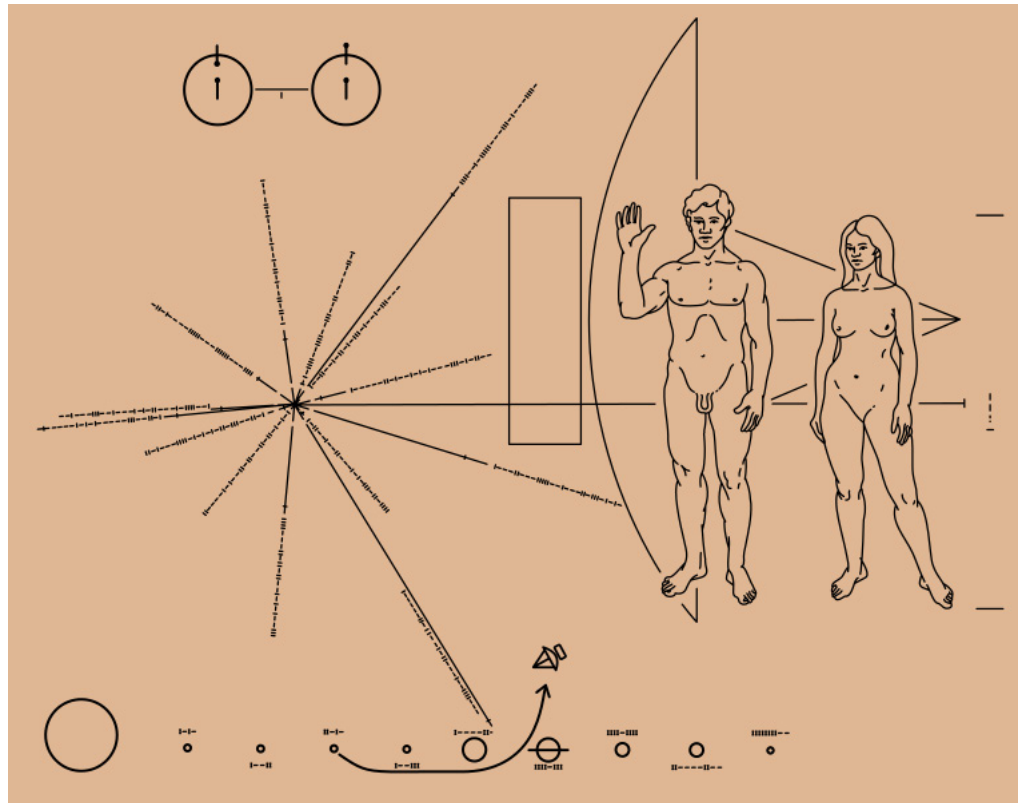
- **Masculinitat:** concepte que fa referència al conjunt de valors, actituds i característiques que s'associen a la masculinitat tradicional occidental.
- **Feminitat:** concepte que fa referència al conjunt de valors, actituds i característiques que s'associen a la feminitat tradicional occidental.
- **Masclisme:** conjunt d'actituds, comportaments, pràctiques socials i creences destinades a justificar i mantenir actituds discriminatòries respecte a les dones.
- **Estereotips de gènere:** idees preconcebudes i prejudicis que classifiquen entre femenines o masculines les diferents característiques personals, fet que limita les possibilitats tant de dones com d'homes.
- **Sexisme:** es produeix quan una persona és tractada de manera menys favorable que una altra, en situacions comparables, en funció del seu sexe.
- **Rols de gènere:** conjunt d'actituds, tasques i comportaments que s'atribueixen separatament a homes o a dones en una societat i en un moment històric determinat en funció del seu sexe.

Activitat 1

Com som?

20 minuts

1.1 Mireu la imatge de la sonda espacial Pioneer i llegiu-ne la informació.

La Pioneer 11 va ser una de les primeres sondes del programa d'exploració espacial de la NASA. Va ser llançada des de cap Canaveral el 5 d'abril del 1973.

La sonda incloïa una placa amb informació sobre la seva estructura i un missatge que explicava, a una possible cultura extraterrestre, l'origen de la sonda. La placa conté la figura d'un home, una dona, les transicions de l'àtom d'hidrogen i la posició del Sol i la Terra a la galàxia.

1.2 Per equips, responeu les preguntes següents:

- Quants cossos hi ha? Quins són?

• Com són?

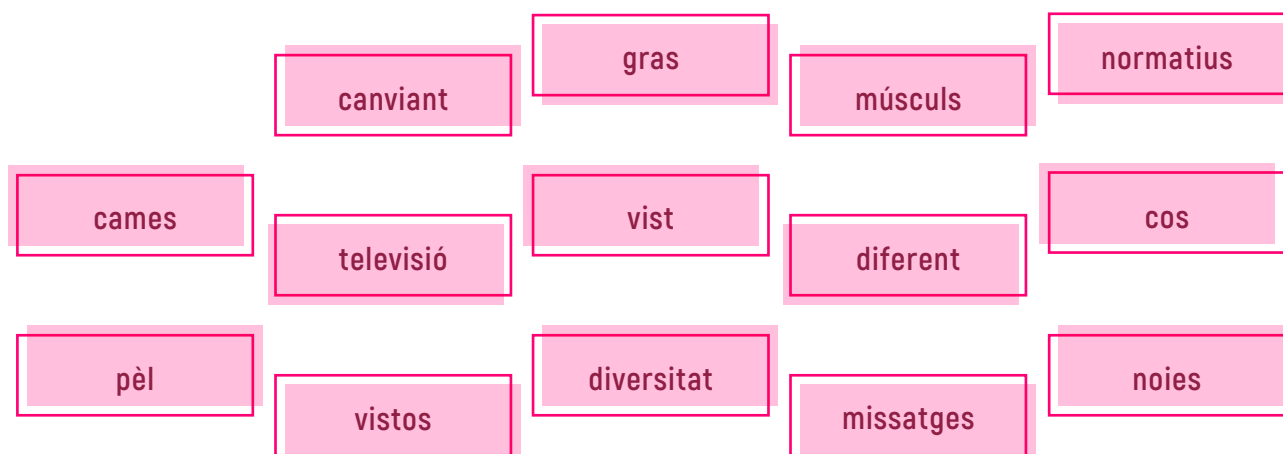
• Quina edat deuen tenir?

• Com són les seves postures? Qui creus que porta la iniciativa?

• Ara fixem-nos en els genitals. Què veiem?

1.3 Poseu en comú les respostes i feu-ne un petit debat.

Per pensar-hi... tot omplint els buits amb les paraules següents:

Totes les persones tenim un _____. Cada cos és _____ : unes persones són més altes; altres, més baixetes; unes, més primes; unes altres, més amples. Tenim diferents tons de color de la pell, dels cabells o dels ulls. Unes tenen més pèl; altres en tenen menys... Però si ens preguntem com són els cossos que apareixen a la _____, per exemple, segurament coincidiríem. És a dir, no veiem tota la _____ de cossos a la televisió ni a les revistes i això és perquè hi ha uns cossos " _____ " que estan socialment més ben _____ i altres que ho estan menys.

A mesura que ens fem grans, els cossos van _____ i, entre altres coses, a la majoria de persones ens surt _____ al cos; però molts _____ que rebem en anuncis i de persones que ens envolten ens diuen a les _____ que no podem tenir pèl a les _____, ni a les aixelles ni als engonals. Tanmateix, en realitat, la majoria de noies en tenim, però no està ben _____. Als nois, per exemple, els diuen que han de tenir _____ visibles i estar forts i, a noies i nois, els transmeten que no està ben vist estar _____.

Activitat 2

Plorem? Per què plorem?

20 minuts

2.1 Quines emocions coneixeu? Entre tot el grup elaboreu una llista i anoteu-la a la pissarra.

2.2 El plor pot expressar diferents emocions. Responen aquestes preguntes:

- Recordeu l'última vegada que heu plorat?

- Per quins diferents motius podem plorar?

- Quan sentim ràbia, tots plorem? Quines altres coses podem fer?

- Creieu que socialment està ben vist plorar? Per què? A tothom ens tracten igual quan plorem?

- Hi ha un cantant, Miguel Bosé, que té una cançó titulada [Los chicos no lloran](#) (1990), on diu "los chicos no lloran, tienen que pelear". Per què creieu que ho esmenta?

2.3 Llegiu en veu alta el llibre [Per què plorem](#) de Fran Pintadera i Ana Sender. Per equips, treballeu una de les pàgines i responeu les preguntes.

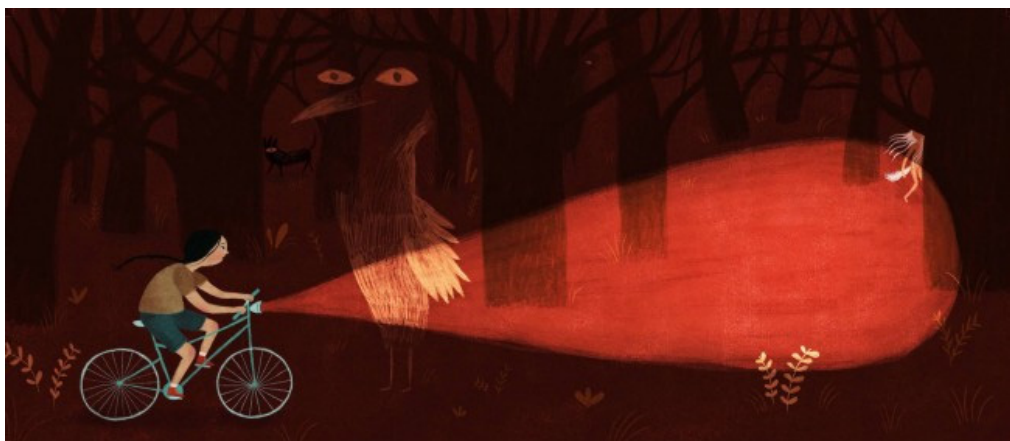
- Què veieu en aquesta imatge?
- Què us fa pensar?
- Recordes alguna vegada que t'hagis sentit així?

- Què veieu en aquesta imatge?
- Què us fa pensar?
- Recordes alguna vegada que t'hagis sentit així?

- Què veieu en aquesta imatge?
- Què us fa pensar?
- Recordes alguna vegada que t'hagis sentit així?

- Què veieu en aquesta imatge?
- Què us fa pensar?
- Recordes alguna vegada que t'hagis sentit així?

Per acabar, mireu l'última imatge i llegiu-ne el text.

- Creieu que ens convertirem en pedres?

- Per què creieu que ho diu?

- Què creieu que vol dir que “cada llàgrima ens rega lentament”?

Per pensar-hi... tot omplint els buits amb les paraules següents:

Totes les persones sentim _____, que són sensacions experimentades pel nostre cos a partir de _____ i _____ que anem vivint al llarg del dia i de la vida. Així com hem de conèixer la part externa i interna del cos, cal també que coneguem com ens afecten les coses que ens passen, ja que, des que naixem, sentim. El contacte amb el que ens envolta ens provoca _____ i és bo que parlem de com ens _____ en diferents situacions, sobretot, per poder desxifrar entre sensacions _____ i _____ i veure com podem acompanyar a viure de la millor manera aquelles que ens poden costar una mica més. Com més ens coneguem i com més acollim i respectem les nostres _____, millor viurem. Aquest és un exercici que val la pena que puguem treballar i compartir amb tot el grup.

Activitat 3

La Barbie i el G.I. Joe són reals?

20 minuts

3.1 Mireu aquests dos personatges.

3.2 Feu dos equips mixtos i responeu les preguntes. Cada equip ha de fer una llista amb les respostes d'un dels personatges.

- Com és físicament?

- Què li agrada fer? Gustos, desitjos, aficions...

- Què fa? Professi3, estudis...

- D'on és?

- Com és la seva família?

- Amb qui viu?

- Com creieu que parla? Com creieu que es mou?

3.3 Un cop cada equip té definit el personatge, el mostra a l'altre equip, i en fa una posada en escena. Es tria una persona perquè el representi i una altra persona perquè en descriui les característiques.

Quan els dos equips hàgiu explicat com són els personatges, responeu les preguntes següents:

- Els personatges podrien ser de maneres diferents?

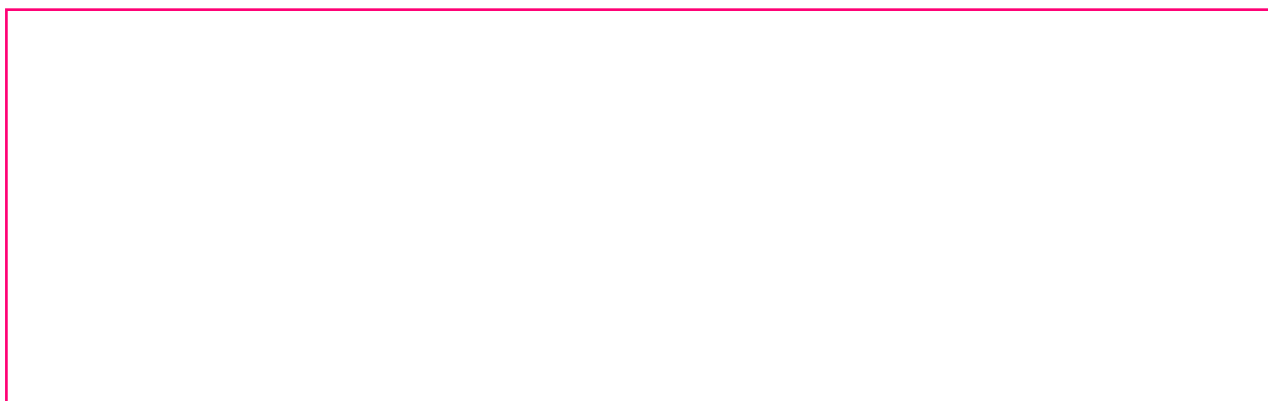
- Què passa si invertim els rols i les maneres de ser? I si invertim les robes?

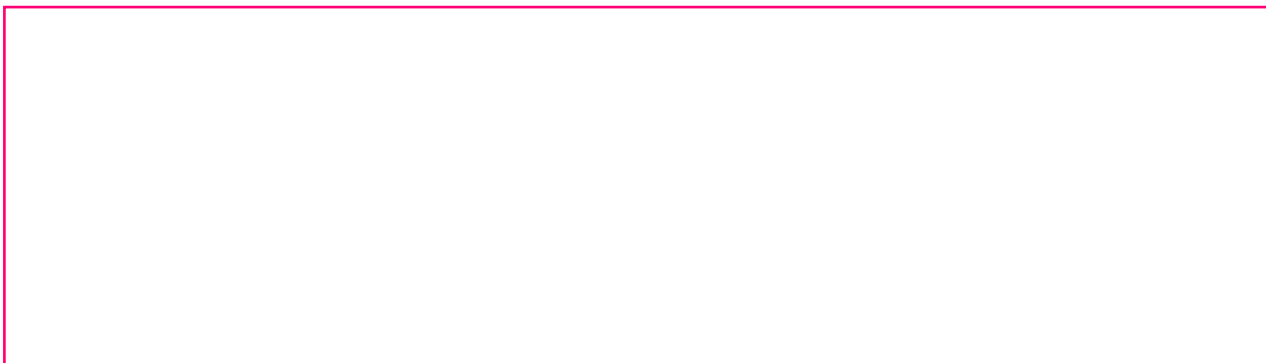
- Què passaria si la noia anés sense depilar? O si el noi plorés?

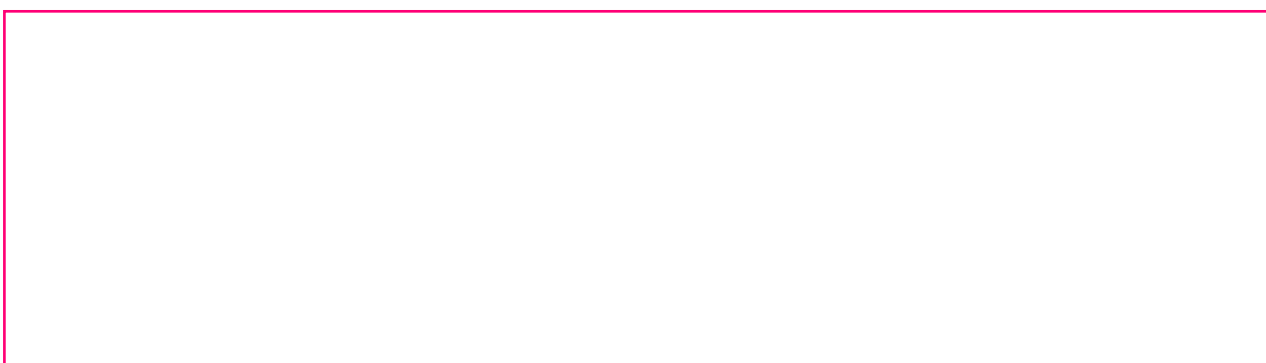
- Com se senten els personatges amb la manera de ser i d'expressar-se?

- Us heu sentit alguna vegada com els personatges?

- A vegades heu sentit que volíeu fer alguna cosa o ser d'una determinada manera, però no ho heu fet o expressat perquè no se'n riguessin?

- Als nens, alguna vegada us han dit que no podeu fer o jugar a alguna cosa perquè és de nenes? I a les nenes, us han dit alguna vegada que no podeu fer alguna cosa perquè és de nens?

3.4 Per acabar, fem una roda on cadascú expressi, a un dels dos personatges, alguna cosa que li agradaria dir.

Idees clau

Els rols de gènere associen funcions diferents a homes i dones, i sovint determinen com ha de ser la masculinitat i la feminitat, fet que limita la personalitat de cada individu.

Els estereotips presents a la societat també influeixen en les persones perquè condicionen, per exemple, els paràmetres estètics dels cossos. Totes les persones som diferents; per tant, cal ser tolerants i normalitzar-ne i acceptar-ne la diversitat.

Socialment, hi ha emocions més lligades a les dones i altres més lligades als homes. És fonamental entendre que totes les emocions són vàlides per a tothom per poder créixer en condicions de salut i llibertat.

Els estereotips de gènere ens influeixen molt durant la infància, per exemple a través de les joguines. Cal tenir clar que les joguines no són ni de nens ni de nenes i que tothom pot jugar amb allò que li agradi.

